

SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ PERFORMANS RAPORU

2014

SaSaD

SAVUNMA ve HAVACILIK SANAYİİ İMALATÇILAR DERNEĞİ
DEFENSE AND AEROSPACE INDUSTRY MANUFACTURERS ASSOCIATION

25^{yıl}

www.sasad.org.tr

Giriş

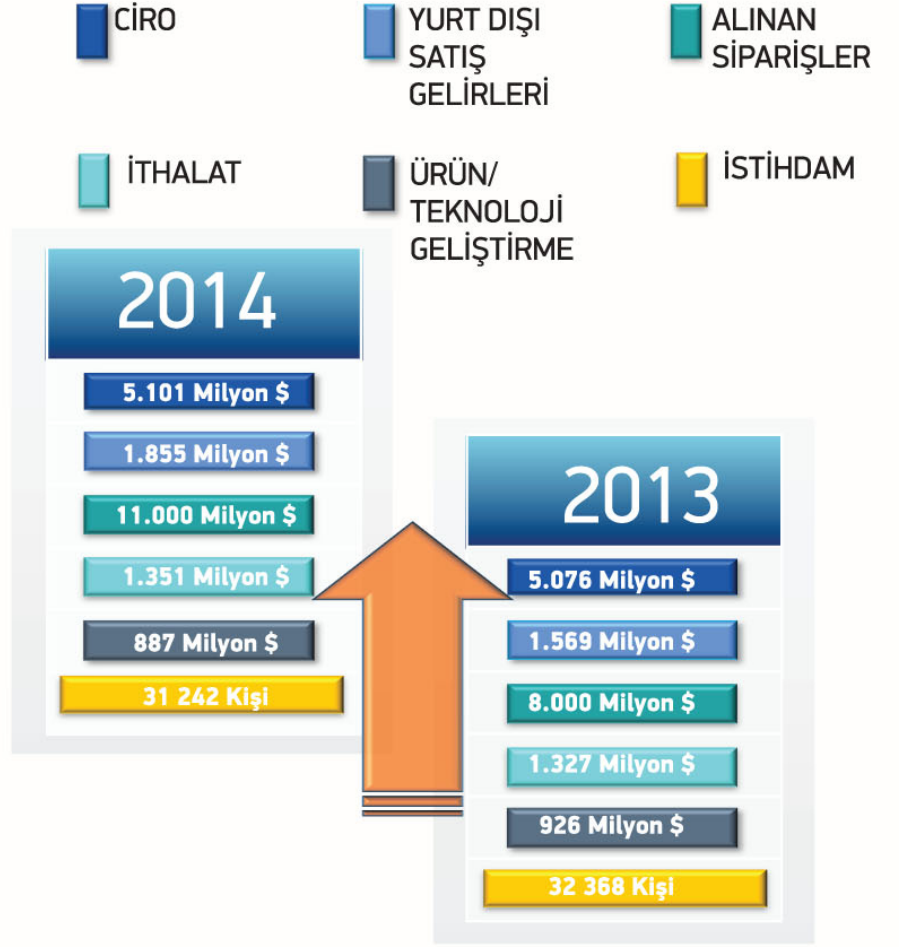
2014 Sektör Performans Dokümanı, SaSaD tarafından hazırlanan ankete cevap veren 78 üyemizin performans verilerinden oluşmuştur. (2013 yılında 74 firma) Üyelerimizin ticari gizlilik içeren performans verileri, gizli bilgiler olarak işleme alınmakta olup Genel Sekreterlik Üst Yönetimi dışında, üçüncü taraflarla paylaşılmamaktadır. Anketimizi cevaplayan 78 firmanın performansının sektörün toplam performansının % 90-95'ini tanımladığı değerlendirilmekte ve bu raporun bu nedenle Türk Savunma ve Havacılık Sanayii'nin performansını analizde önemli verileri yansıttığı kıymetlendirilmektedir.

Ayrıca sektör performans verileri Avrupa Savunma ve Havacılık Sanayicileri Derneği (ASD) ile paylaşarak Avrupa Birliği platformlarına da yansıtacaktır.

Basınımız da sektör haberlerinde benzer raporlarımızı yaygın olarak kullanmakta olup bu raporda ki veriler, Türk Kamuoyu ile medya üzerinden paylaşımına açılacaktır.

* Verilen tüm değerler ABD doları olarak dikkate alınacaktır.

1 Türk Savunma ve Havacılık Sanayii 2014 yılı Performansına Genel Bakış

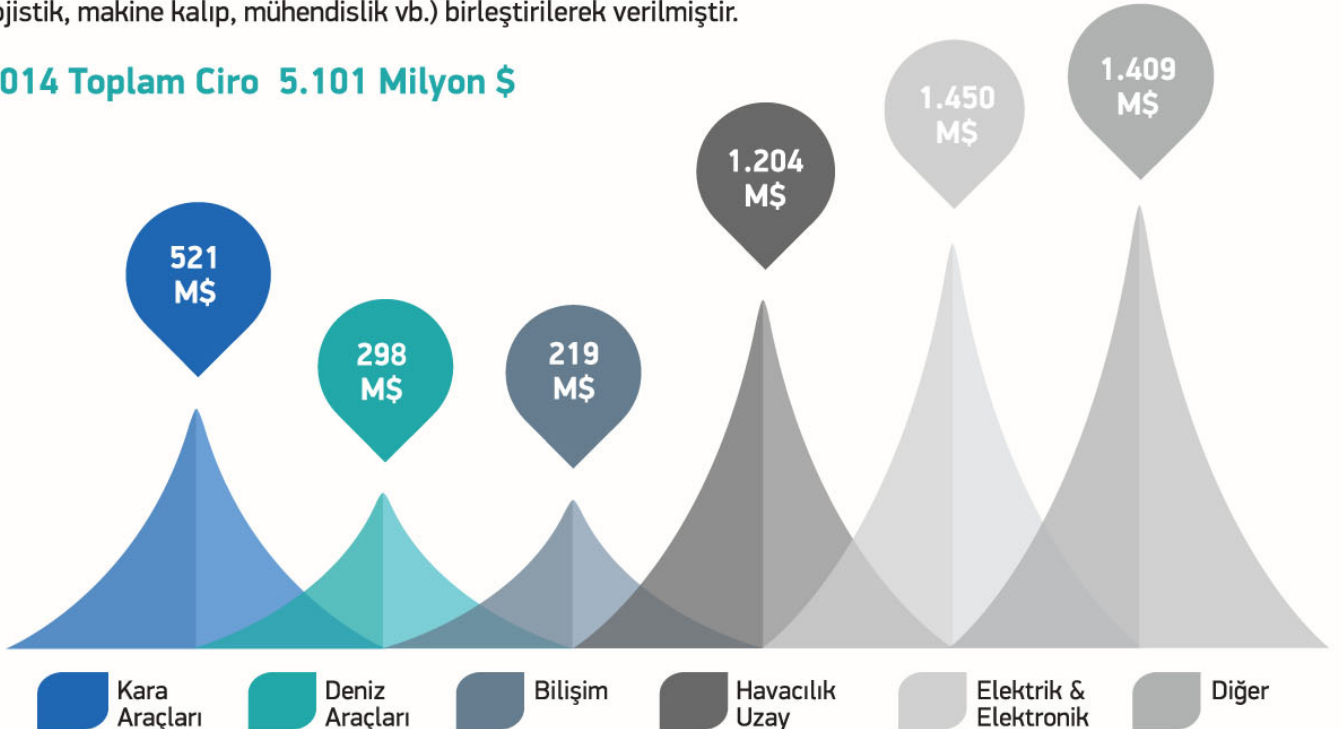
1.1 Ciro

2014 yılı toplam cirosu 5.101 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı cirosuna (5.076 milyon dolar) nazaran küçük bir artış izlenmektedir. Grafikte 2014 yılı cirosunun alt sektörler bazında dağılımı yer almaktadır. En yüksek ciro yapan alt sektörler; Elektronik - Elektrik (C4ISR) ve Havacılık -Uzay olmuştur. Diğer alt sektör tanımı kapsamında pek çok teknoloji segmentine (lojistik, makine kalıp, mühendislik vb.) birleştirilerek verilmiştir.

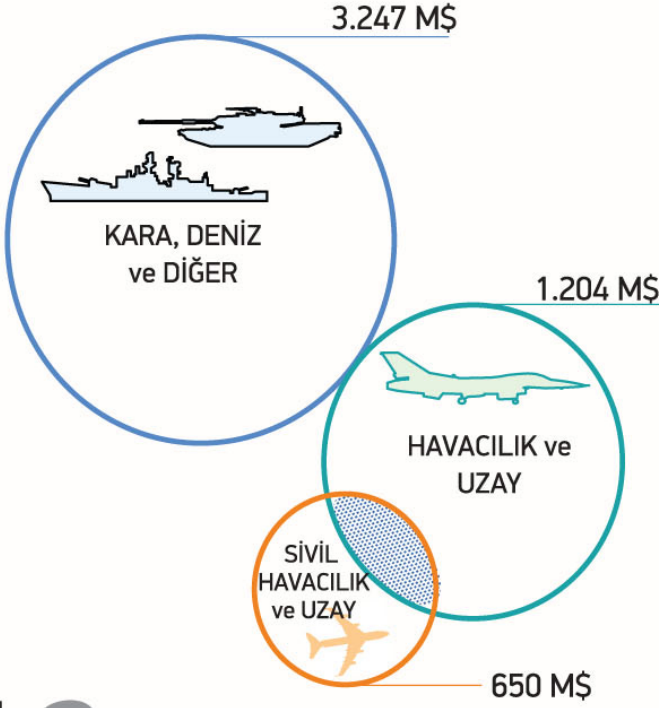

Kişi Başı Ciro
163.273 \$

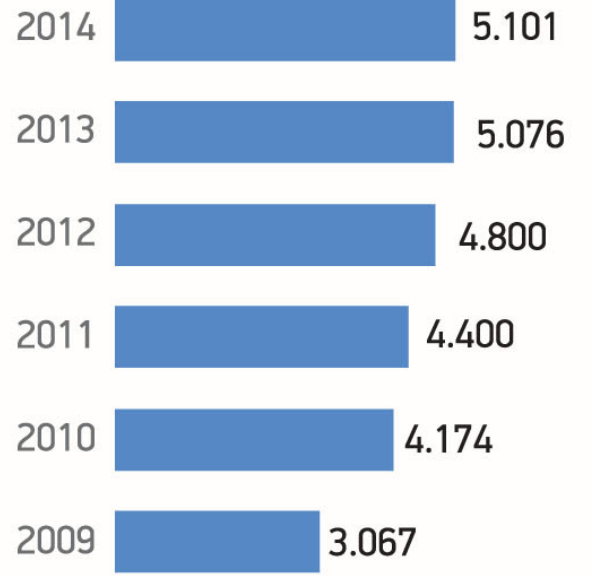
2014 Toplam Ciro 5.101 Milyon \$

1.1.1 Sektör Ciro Kırılımı 2014 (Milyon \$)

1.1.2 Sektör Ciro Dağılımı 2009-2014 (Milyon \$)

1.2 Yurt Dışı Satış Gelirleri (YDSG)

2014 Toplam Yurt Dışı Satış Geliri
1.855 Milyon \$

İhracat (SSİB) : 1.650 Milyon \$
Döviz Kazandırıcı Hizmet : 205 Milyon \$

Amerika

Amerika'ya YDSG tutarı 581 milyon ABD doları olmuştur. 2013 yılı YDSG ise 680 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılına nazaran **%15** ↓ gibi bir düşüş izlenmektedir.

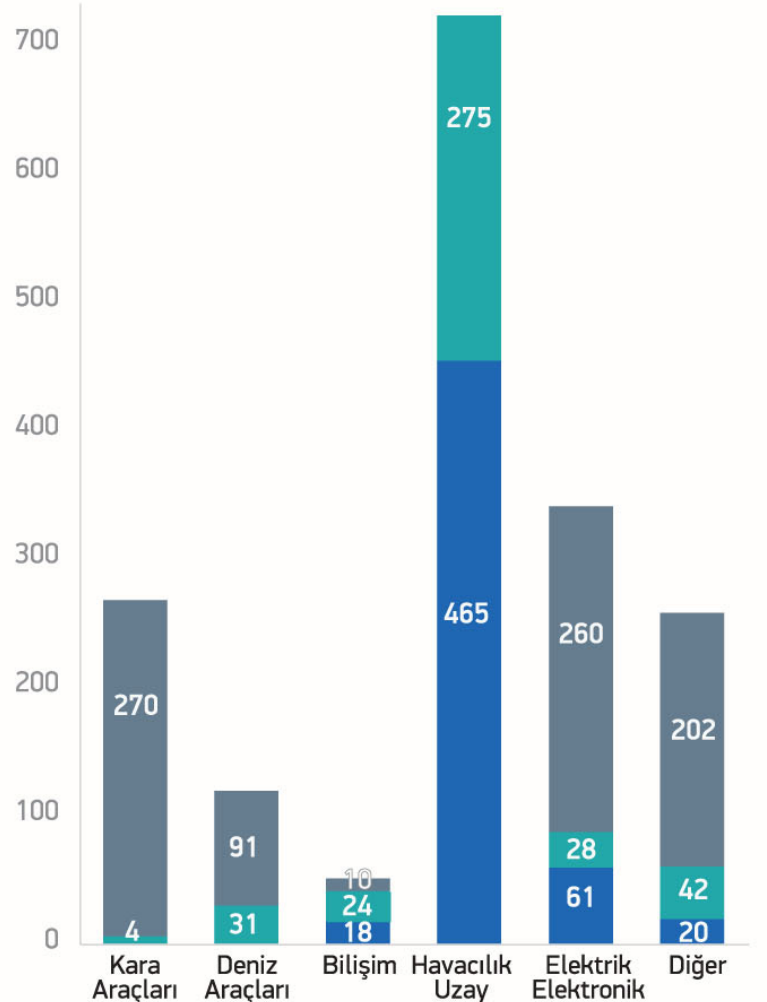
Avrupa

Avrupa'ya yapılan YDSG toplamı 418 milyon ABD dolarıdır. 2013 yılı YDSG ise 336 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. **%24** ↑ gibi bir artış olmuştur.

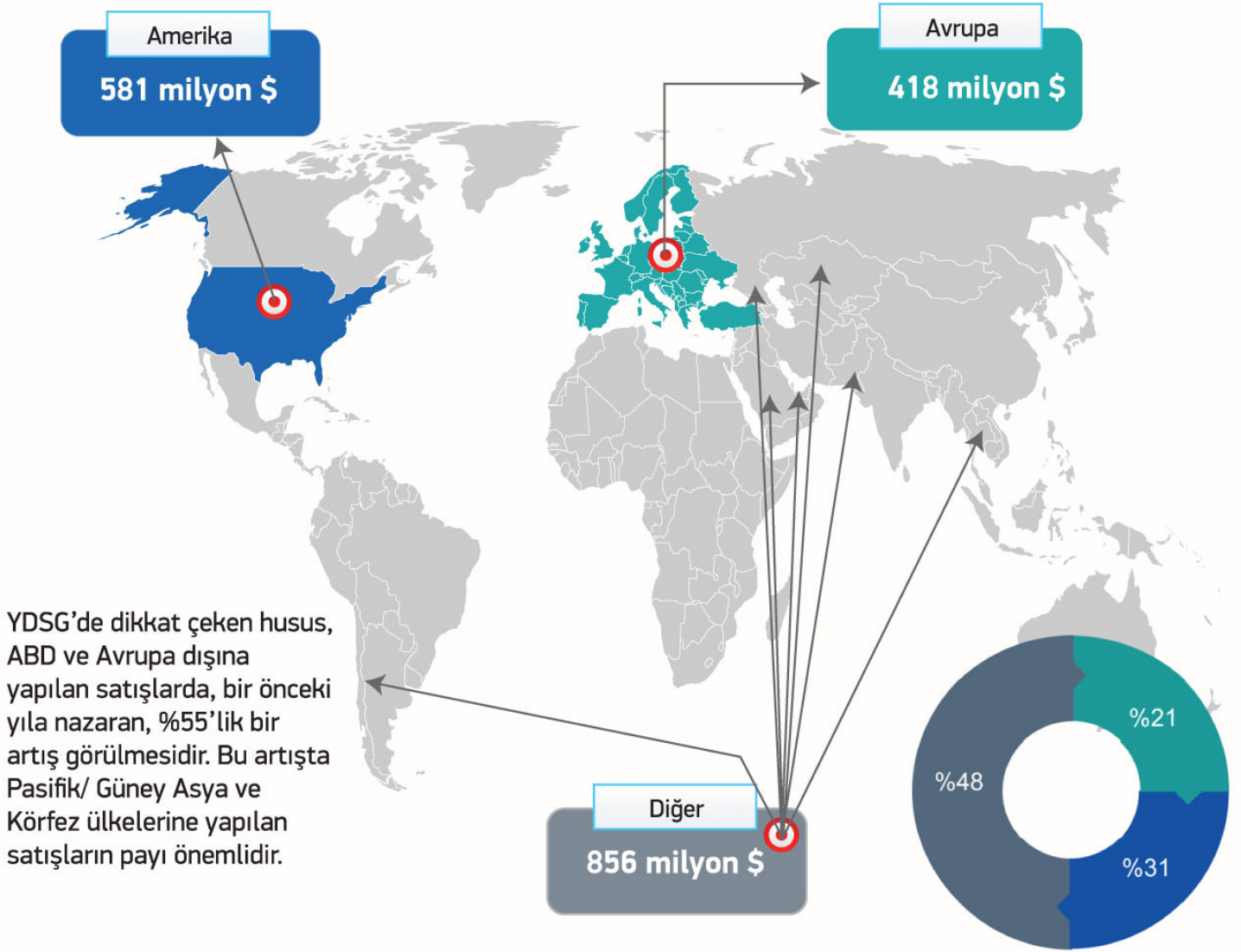

Asya & Afrika

Asya ve Afrika ülkelerine yapılan YDSG toplamı 856 milyon ABD dolarıdır. 2013 yılı YDSG ise 554 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılına göre **%55** ↑ gibi bir artış görülmektedir.

1.2.1 Yurt Dışı Satış Gelirlerinin Dağılımı (Milyon \$)

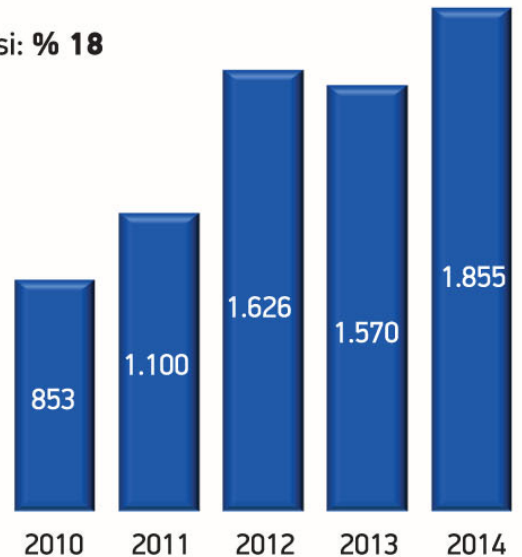

1.2.2 Yurt Dışı Satış Gelirlerinin Yıllara Göre Gelişmesi 2010 - 2014 (Milyon \$)

Bileşik Yıllık Ortalama Büyüme Hızı (Compound Annual Growth Rate-CAGR): % 21

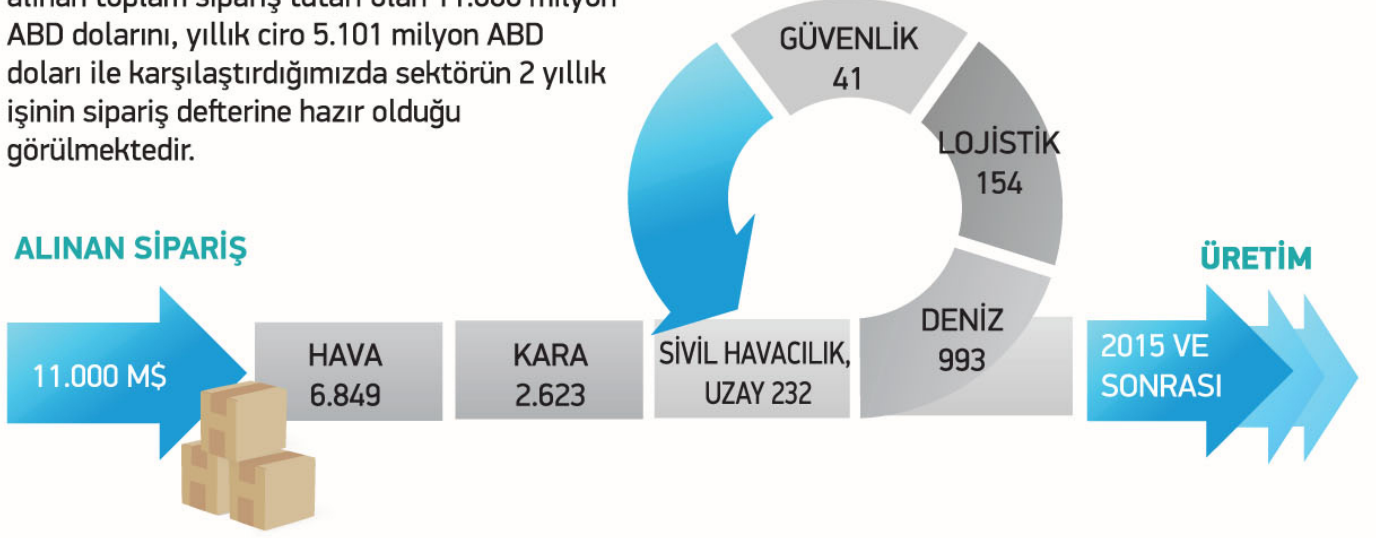
2013 yılına göre 2014 Yılı Yurt Dışı Satış Gelirleri Artış Yüzdesi: % 18

Türk Savunma ve Havacılık Sanayii Yurt Dışı Satış Geliri 2014 yılında 1.855 milyon dolara ulaşmıştır. Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği verilerine göre sektör ihracatı 1.650 milyon dolar olarak görülmektedir. Yurt Dışı Satış Gelirleri kapsamında ihracat tutarı yanında, Döviz Kazandırıcı Hizmetler tutarı (205 milyon dolar) da yer almaktadır.

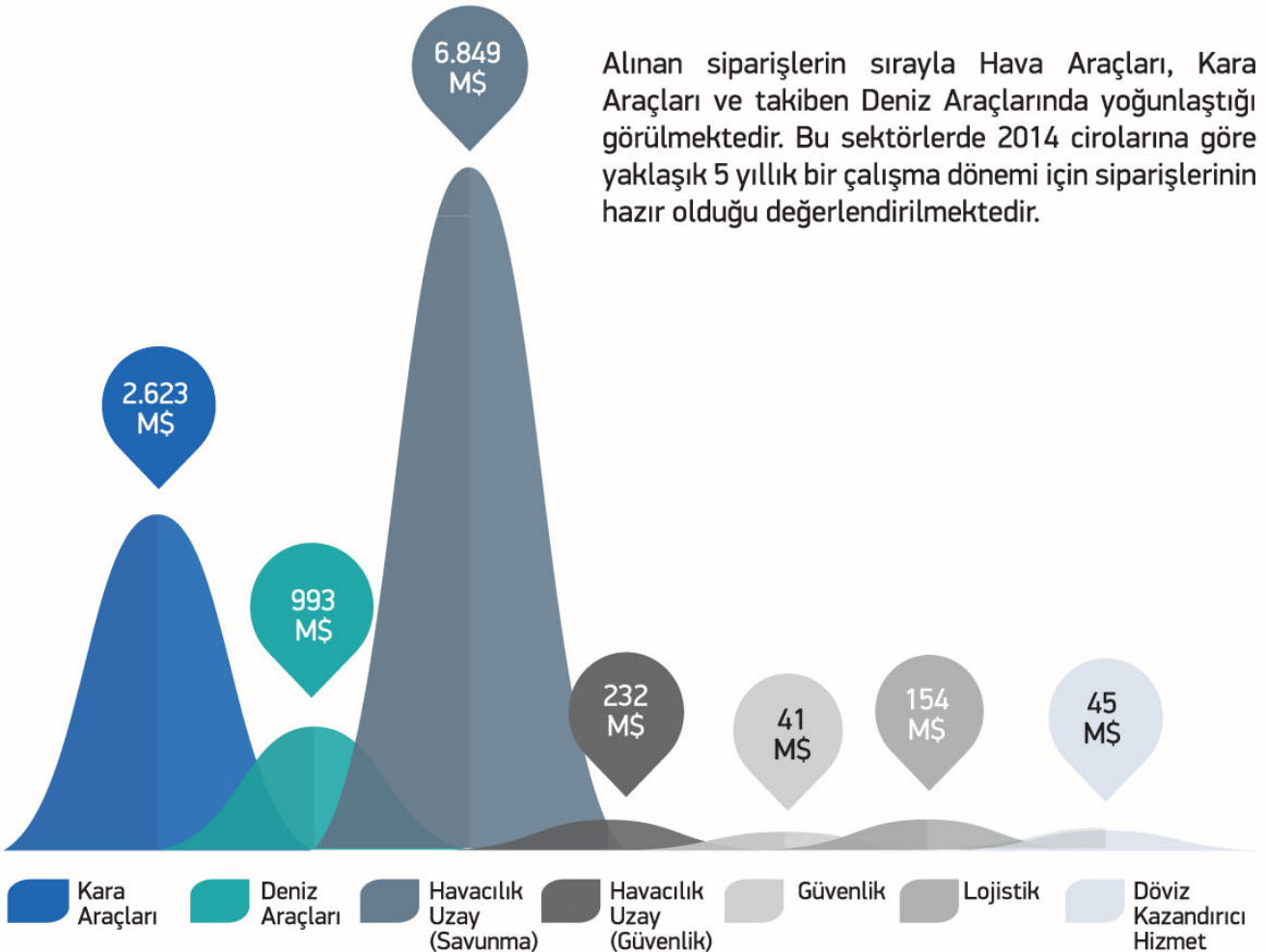

1.3 Alınan Siparişler (Milyon \$)

Grafikte sektörümüzün alt sektörler bazında alınan siparişler dikkate alındığında önümüzdeki yıllarda sektör canlılığının devam edeceği öngörülmektedir. 2014 yılında yeni alınan toplam sipariş tutarı olan 11.000 milyon ABD dolarını, yıllık ciro 5.101 milyon ABD doları ile karşılaştırdığımızda sektörün 2 yıllık işinin sipariş defterine hazır olduğu görülmektedir.

1.3.1 Alınan Siparişlerin Sektörel Dağılımı (Milyon \$)

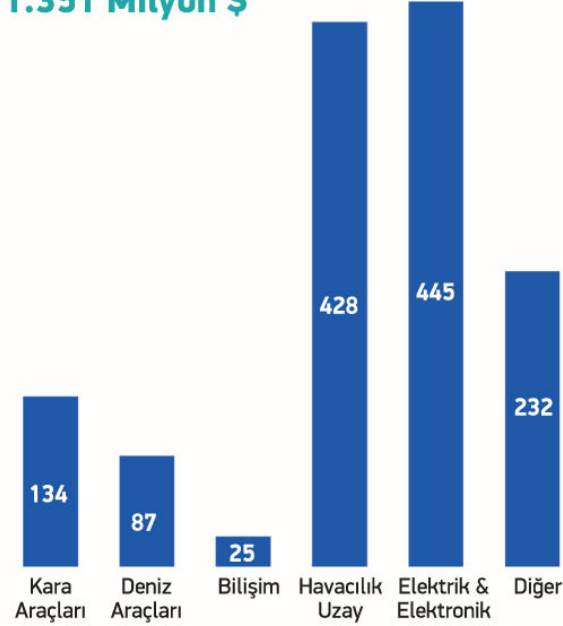

1.4 İthalat (Milyon \$)

1.4.1 İthalat Dağılımı 2012-2014 (Milyon \$)

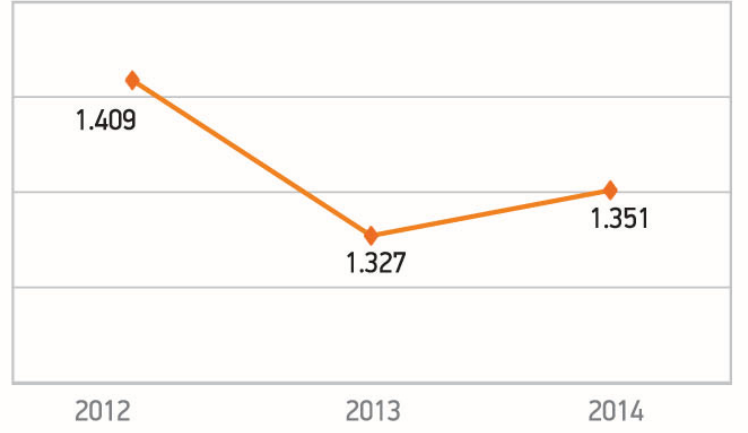
İthalatta, 2013 yılı verilerine göre %2 artış görülmektedir. Hava, Kara ve Deniz sektöründe «güç paketinin», Elektrik - Elektronik de ise «sensörlerin» ithalattaki temel unsurlar olduğu değerlendirilmektedir.

2014 Toplam İthalat 1.351 Milyon \$

Toplam ithalatımız 1.351 milyon ABD doları olmuştur. 2013 yılı ithalatına göre % 2 gibi bir artış görülmektedir.

Yurt Dışı Satış Gelirlerinin İthalatı Karşılama Oranı; 2012'de %90, 2013'de %118, 2014'de %137'dir.

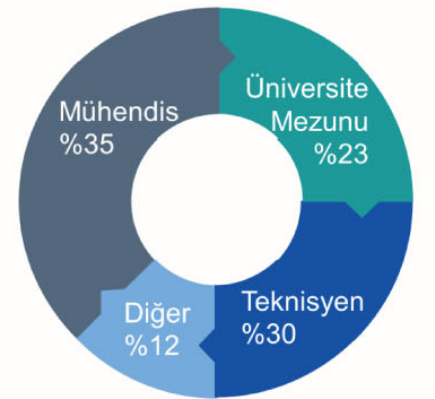

1.5 İstihdam

Toplam İstihdam : 31 242

Sektörün nitelikli personel istihdamı, toplamda %88 seviyesinde olup %35 oranında mühendis çalışanı, tasarım ve geliştirme faaliyetlerinin yoğunluğuna bir işaret olarak yorumlanmaktadır. Deniz araçları alt sektöründe yoğun taşeron işçiliği kullanılmakta olmasına rağmen sadece kadrolu olarak çalışan personel istihdam hesaplamasında dikkate alınmıştır. 2013 istihdam verilerine göre görülen istihdamdaki azalma, bu ve TSK Fabrika ve Bakım Tesisleri personelinin dikkate alınmamasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Sektör	Personel	Kişi Başı Ciro
Kara Araçları	2537	\$ 205.312
Deniz Araçları	768	\$ 387.621 *
Bilişim	1761	\$ 124.188 **
Havacılık-Uzay	6801	\$ 177.104
Elektrik & Elektronik	6949	\$ 208.745
Diğer	12426	\$ 61.102

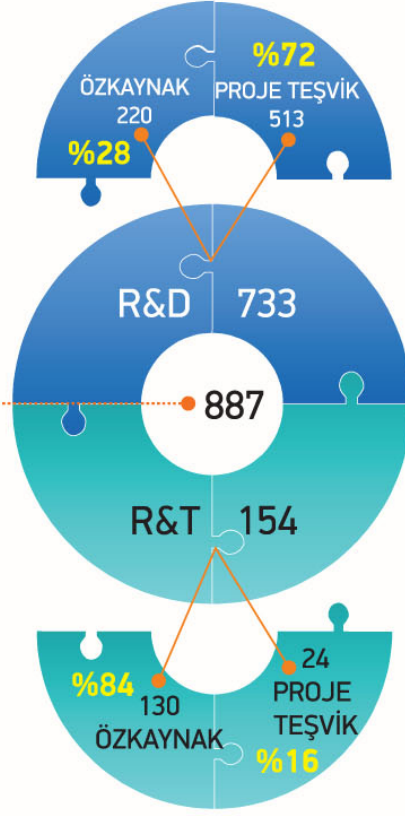
* Taşeron işçi çalıştırılması ve bunun kişi başı ciroda dikkate alınmaması nedeniyle yüksektir.

** Bilişim Alt Sektöründe teslimat ve sonucunda faturalı satış tutarı düşük olduğundan kişi başı ciro tutarının önceki yıla göre oldukça küçüldüğü görülmektedir.

1.6 Ürün ve Teknoloji Geliştirme (R&D-R&T)

Ürün ve Teknoloji Geliştirmeye yönelik (R&D ve R&T) toplam harcama 887 milyon ABD doları olmuştur. 2013 yılı R&T ve R&D harcamalarına göre %4 gibi bir düşüş gerçekleşmiştir. Bu harcamanın 537 milyon dolarlık kısmı Proje ve Teşvikler 350 milyon dolarlık kısmı sektör oyuncularının Öz Kaynakları ile yapılmıştır. Öz Kaynak ile yapılan R&D/T harcamaları artar iken proje destekli harcamalarda önemli bir gerileme olmuştur. Toplam R&D ile R&T harcamalarının satış tutarı içindeki oranı %17'dir. Bu alanda kişi başı harcama 28.391 \$'dır.

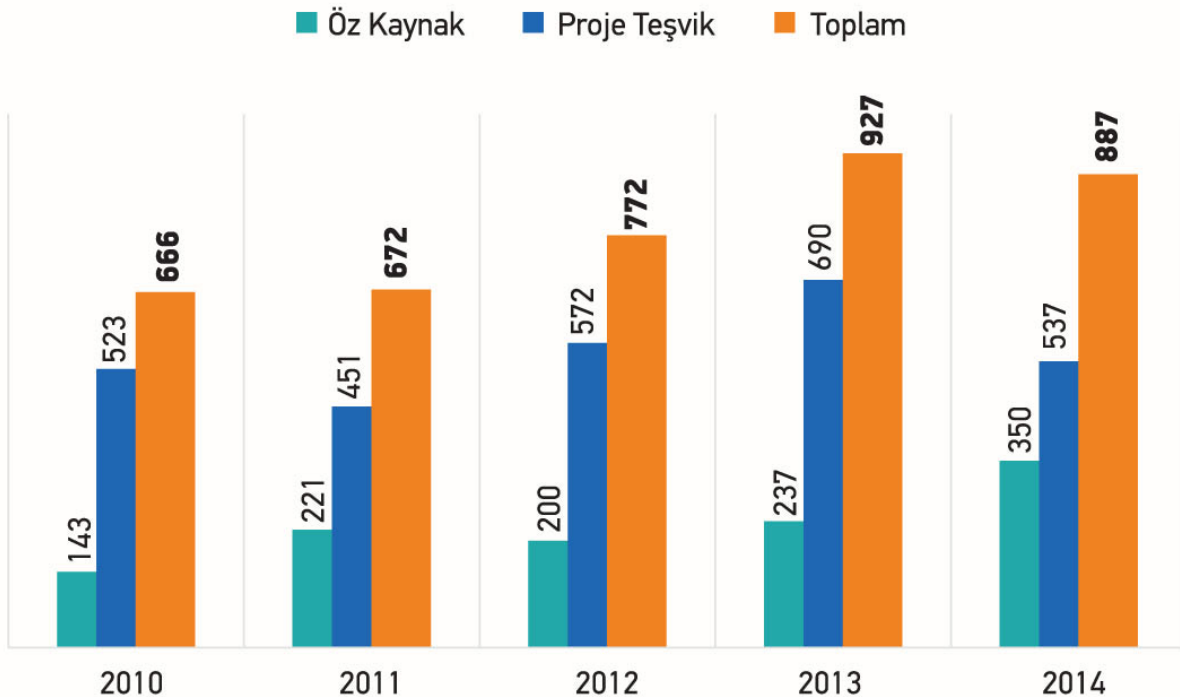
2013 yılı R&D ve R&T toplamı 926 milyon ABD doları olmuştur. 887 milyon ABD doları tutarındaki 2014 R&D/T harcamasında 2013 yılına nazaran %4 gibi bir ↓ düşüş izlenmektedir.

Toplam Ürün Geliştirme (R&D)
773 Milyon \$

Toplam Teknoloji Geliştirme (R&T)
154 milyon \$

1.6.1 Ürün ve Teknoloji Geliştirme Harcamaları 2010-2014 (Milyon \$)

Genel Değerlendirme

Sektör verileri incelendiğinde;

1 CİRO

- Cironun önceki yılın çok az üzerinde olduğu, son iki yıl verilerinde ciro artışında bir duraksamanın gözleendiği,
- Cironun oluşmasında ihracat tutarının ve sivil havacılık alt sektör satış tutarlarının önemli bir etken ve dengeleyici unsur olarak ortaya çıktığı,
- İç pazar satışlarının gerçek anlamda düştüğü ve daraldığı, görülmektedir.
- Bu tablo, sektörün kazandığı yetkinliklerin sürdürülmesi ve geliştirilmesi konusunda iç pazara yönelik talep geliştirici önlemlerin, alınması gerektiği sonucunu gündeme getirecektir.
- Bu kapsamda TSK Modernizasyonu ve Envanter Yenilemesi konusunda üretilecek projeler ile bütünleşik lojistik destek (Integrated Logistic Support) konusunun ilgili platformlarda etkin olarak konuşulması gereği değerlendirilmektedir

2 YURT DIŞI SATIŞ GELİRİ (YDSG)

- YDSG'nin önceki yıl verilerine göre %18 seviyesinde bir artış göstermesi ve ihracattaki ağırlıklı bölgenin ABD ve Avrupa'nın yanında, Ortadoğu, Pasifik-Güney Asya olması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. ABD ve Avrupa'ya ihracat daha çok off-set yükümlülüklerinin karşılanması çerçevesinde geliştiği bilinmektedir. Ortadoğu, Pasifik-Güney Asya ülkelerine yapılan ihracatın pazar geliştirme sonucu platform-sistem, silah bazlı olması nedeniyle, bu bölgedeki gelişme özel bir önem taşımaktadır.
- YDSG, toplam cironun iç pazardaki kaybını dengeleyen bir unsur olarak ta ortaya çıkmaya başlamıştır.

3 ÜRÜN VE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME (R&D/T)

- Ürün ve Teknoloji Geliştirme çalışmalarına tahsis edilen öz kaynakta düzenli bir artış görülmektedir. Ürün ve Teknoloji Geliştirme çalışmaları harcamalarının toplam ciro içerisindeki payı da yüksek bir oranda olup (%17) önceki yıl oranıyla benzer gerçekleşmiştir.
- Ancak 2014'te Proje faaliyetlerinden veya devlet kaynaklarından finanse edilen Ürün ve Teknoloji Geliştirme harcamalarında önemli bir düşme görülmüştür. Bu dikkatle değerlendirilmesi gereken bir gösterge olup sektörün sürdürülebilirliği ve dünya pazarlarındaki rekabetçiliğinin geliştirilmesine olumsuz etkileri olabilecek bir gelişme olarak kıymetlendirilmelidir.

4 İSTİHDAM

- İstihdam konusunda toplanan veriler ile önceki yıl verileri arasında ciddi sayılamayacak bir farklılaşma görülmüştür. Bu farklılaşmaya neden olan faktörlerden biri denizcilik alt sektörünün taşeron iş gücünü rapor etmemesinden kaynaklanmaktadır. Diğer faktör, TSK Bakım Tesisleri ile Fabrikalarındaki çalışan personelin, istihdam hesaplamasına dahil edilmemesi olabilir.

SaSaD Hakkında

Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği kurulduğu 1990 yılından bugüne kadar sektörün gelişimine ve güçlenmesine katkı sağlamak misyonu ile Kara, Deniz, Hava, Uzay ve Güvenlik alanlarında faaliyet gösteren, imalatçı firma ve kuruluşlara hizmet veren bir organizasyondur.

SASAD, üyelerinin faaliyetlerini, daha uygun bir iş ve çalışma çevresinde yapabilmeleri için çeşitli etkinlikler düzenlemekte ve girişimlerde bulunmaktadır. Sektörel sorunları ilgili makamların dikkatine sunarak çözümlenmeye çalışmakta, yurt içi ve yurt dışında sektörü tüm alanları ile temsil etmektedir.

SASAD, Avrupa Havacılık, Uzay ve Savunma, Güvenlik Teşkilatı'nın (ASD) faal bir üyesi olup, sektörün görüş ve önerilerinin bu teşkilat yolu ile Avrupa Birliği Komisyonlarında şekillenmesine katkıda bulunmaktadır. Ülkelerin benzer kuruluşları ile imzaladığı protokoller ile üyelerinin uluslararası açılımlarına yardımcı olmaktadır.

SASAD, 170 imalatçı firma ve kuruluşu ve 4 kümeyi çatısı altında toplamıştır. Ülke savunması ile kritik ve ileri teknoloji çalışmalarının yer aldığı çok önemli bir sektörü temsil etmektedir.

25 yıl

**SAVUNMA ve HAVACILIK SANAYİİ
İMALATÇILARI DERNEĞİ**

Tel: 0312 426 22 55

Faks: 0312 426 22 56

E-posta : sasad@sasad.org.tr

www.sasad.org.tr